

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.
Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Napreje«, Krško.

Čekovni račun: št. 13.807.
[časno še tudi 13.321]

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din.

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din.
Maloglas: beseda 50 p, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so poštn. proste.

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik VI., šte. 27.
»Naprejeva« številka ob sredah
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasi Kmetско-delavske zveze.

Stane letno 60 Din, — mesečno 5 Din.

Po desetih letih.

Dne 28. junija je minulo 10 let, odkar so padli strelji v Sarajevu. Ti strelji so spravili lavino svetovne vojne v gibanje, ki je opustošila Evropo, milijone žrtev zahtevala in milijarde škode naredila. Strelji so bili le en člen v komplicirani verigi diplomatskih tajnosti in politike, ki so jo vodili in jo žal še danes vodijo ljudje v imperialističnem smislu, z zatiranjem vsake osebne in družabne svobode, Viktor Adler je odgovoril nekoč sodnikom: Če ne čete, da se sod s smodnikom napolnjen, razleti, dajte ga odstraniti! — Isto je veljalo za politiko, ki so jo vodili takratni mogotci. Ker soda niso znali in niso hoteli odstraniti, mora še danes ves svet nositi posledice — še dolgo jih bo nosil. Zaradi dveh oseb, ki sta bili takrat pred desetimi leti ustreljeni, so morali milijoni v pretep in smrt.

Tako je moglo biti pred desetimi leti — danes smo spet v takšnem položaju, da bi ponovitev istih dogodkov ne mogli zabraniti. V naši blaženi Jugoslaviji niso n. pr. na krmilu prav nič boljši; v preminih ozirih so pa še slabši sistemi in ljudje na krmilu. Imperializem se v desetih letih še ničesar ni naučil, samo misel umetnega morjenja je »pogloobil« z novimi iznajdbami, samo trenutka čaka, da bi mogel sebe zopet pokazati v polni luči. Zatiranje vsake svobode, razpuščanje ljudskih organizacij, poslabšanje socialne zakonodaje, teror nad političnimi nasprotniki, ustanavljanje bojnih organizacij proti organiziranemu delavstvu — vse to so še črnejše zastave nego one, ki so plapolale pred desetimi leti pred izbruhom krvave katastrofe.

Proletarci, spomnite se. kako je bilo takrat, koliko krvi, gorja in groze je moral svet pretrpeti v petih letih vojne in v vseh teh letih po njej — zato ker niste bili pripravljeni! Vaša naloga pa je, da sedaj s svojim političnim delom preprečite zopet takšna grozodejstva. Ne nasledajte več demagogom, ne črnim, ne rdeče-črnim in tudi ne nacionalnim pretepačem — v enem taboru so proti vam, vsi vas že danes izkoriščajo. Pazite na delo, ki ga izvršujejo in glejte na svojo obrambo, ki ste nanjo pred desetimi leti pozabili! In ta obramba je le ena: Organizirati se! Ne čakati na pomoč od zunaj, tu znotraj bo odločevalo le tisto, kar si boste sami ustvarili! Šele z vašimi rokami ustvarjena obramba bo mogla biti uspešno združena z obrambo vsega svetovnega proletariata.

Narobe.

[Po zadnjem »Konsumentu«.]

Za uspeh vsakega dela je poglavito, da se ga prav poprimeš. Kdor priveže konja pri repu, ne bo mogel premakniti nobenega težkega tovora. Nič manj pa ne ovirajo nepravilnosti, ki jih toliko ljudi vrši na gospodarskem polju.

Narobe je, če se družinski oče in gospodinja pridružita Konsumnemu društvu, da bi ga vzajemno z drugimi člani uporabljala, pa jim ga A. Kristan s svojimi pomagači ugrabi in tam neomejeno vlada in gospodari.

Narobe je, če si delavci ustanove Konsumno društvo za vzajemno samopomoč in se v njem zasidrajo 4 nastavljenici z 10-letno pogodbo brez vednosti članstva.

Narobe je, če ima Konsumno društvo lastno hranilnico, kateri pa najmanj zaupajo 4 »višji« nastavljenici, ker imajo skupno le 4.743,82 Din hranilnih vlog pri svojih »bornih« plačah v delavski zadruzi [glej »Napreje« št. 12] in rajši vlagajo kar po 50.000 v privatna podjetja [Urbančeva] ali pa ustanavljajo druge hranilnice [Maribor, Jesenice].

Narobe je, če se pridiguje delavstvu o brezobzirnosti dobičarskega kapitala in isti kapital podpira delavsko Konsumno društvo z nakuporanjem potrebščin pri njem, ne da bi se rajši trudilo za lastno produkcijo, pa brez »Produkcije«, za katero tiči milijonar A. Kristan.

Narobe je, če se delavec trudi s težko pri-

dobljenimi groši upostaviti zadrugo in se potom nje obogati par posameznikov.

Ravno tako je narobe, če si delavstvo z veliko požrtvovalnostjo upostavi zadrugo in ne more pozneje na občnem zboru potom svojih delegatov izvesti niti spremembo pravil, ker temu nasprotuje klika, zbrana okoli vodstva, ki niti na nezaupnico ne reagira [glej v »Napreju« poročilo o zadnjem občnem zboru Kons. društva za Slov. »Konsument« za taka poročila ni tukaj.]

Zadružnice in zadružniki, ne ravnajte narobe! Zavedajte se svoje dolžnosti naprav lastni organizaciji in jo ne prepuščajte brez nadaljnega A. Kristanu in njegovim podrepanikom v izkoriščanje. Kupujte in vlagajte svoje prihranke v svojih lastnih zadruzah, ki jih preje rešite iz Kristanovih rok. Dajajte prednost lastnim izdelkom Konsumnega društva pred izdelki Kristanove »Produkcije«. Bodite zvesti člani svoje gospodarske zadruge, kjer nima veliki »prijatelj« delavstva ter »dobri« gospodar A. Kristan prstov vmes!

Zadugar.

[Op. ur.: K tem narobetom še enega na vrh: Narobe je, če prireja Konsumno društvo »Zadružne dneve«, na katere gre po eni strani g. Uratnik izklobasariti svoje specialne teorije, da lastna produkcija delavstvu škoduje, po drugi strani pa sploh nobenega prijavljenega govornika na »zadružni dan« ni, kakor se je to zgodilo na pr. v Gorjsh pri Bledu in v Sv. Lovrencu na Pohorju, kjer člani še danes zaman čakajo, da jim vodstvo Kons. društva sporoči, čemu govornikov ni bilo! Mi jim bomo ptičem kristanovskim še popra dali!]

Razvoj tehnike in razvoj človeka.

Velik je napredek, ki ga je napravil človek v zadnjem pol stoletju — napredek v tehniki. Ponošen je na svojo civilizacijo — na civilizacijo tehnike. Kot človek pa je v pol stoletju zelo malo napredoval.

Prometni sistem je čudo, pomislimo, da je imelo človeštvo mesto železnic, parnikov in drugih modernih pripomočkov vso dolgo dobo le slabe ceste in še teh ne mnogo; da se je prevažalo v malih ladjah, in še s temi si ni upalo daleč.

Mislite si, da bi nenadoma izginila moderna pošta. In ta ni takšna kakor je danes, prav stara ustanova. Včasih pošte sploh ni bilo. Seli so raznašali poročila in povelja, ljudje — mase ljudi pa pošte potrebovali niso.

Kako bi izgledal svet, če bi nekega jutra izginilo vse časopisje? Včasih ga ni bilo. Ljudje niti tiskarstva niso poznali. Še danes jih je milijone, ki ne znajo čitati ne pisati.

Telefon včasih ni bil potreba. Danes je samo v Zedinjenih državah v rabi 14,347,395 telefonov. Postal je potreba ravno tako kakor elektrika in plin.

Aviatorji raznih dežel tekmujejo v poletu okoli sveta. In eroplan je še nova iznajdba. Daljave so skrajšane, potuješ po svetu, če imaš sredstva, kakor da si doma: ničesar ne pogrešaš, Sobe se selijo s teboj in vse komfortne naprave, ki si jih je človek do danes mogel izmisliti, te spremljajo iz ene v drugo deželo in preko oceanov. Iz ogromne ladije — mesto samo na sebi — lahko pošlješ depešo po brezžičnem brzozjavu. In ta ti omogoči, da

tudi na sredi Pacifika ali Atlantika izveš vse važnejše dnevne dogodke.

Malo jih je bilo, ki so pred petimi, desetimi leti verjeli, da bo mogoče čuti človekov glas na razdalje stotin milj. Danes je to vsakemu znano, vsakemu jasno. Prideš v kočjo, prideš v palačo, v trgovino, kjer lahko poslušáš koncerte, govore in novice, katerih glasovi švigajo po zračnih valovih iz bližnjih in daljnih krajev. To je dosegel radio-telefon, najnovejše čudo v tehniki.

Na ploščadi dvorišča velike tovarne stoji govornik, ki razklada svoje modrosti 40.000 ljudem. Vsi ga čujejo — tisti ki stoje najdalj od njega ravno tako kakor tisti, ki stoje poleg odra. Njegov glas širijo po prostranem prostoru posebni aparati, ki ne izgube in ne zamolče nobene njegove besede.

Slaven pevec, ki je pred leti umrl, je zapustil svoj glas, ki poje in bo pel še dolgo potem, ko se ne bo nihče več spomnil groba njegovega lastnika.

V kinu kažejo igro, ki je bila producirana pred leti. Mnogo ljudi, ki so sodelovali v nji, ni več med živimi. nekateri so se postarali, tretji so se posvetili drugim poklicem, pa vsi se še svetijo kot zvezde v kinomatografski industriji. Slike so ohranjene, mladost in živahnost igralcev je na platnu kakor je bila — živa in bo ostala.

Vse, kar se je na svetu zgodilo važnega in tudi nevažnega, je zapisano. Vse znanje sveta je zloženo s črkami v raznih jezikih v obliko, ki jo lahko čitaš natisnjeno v knjigah.

Velikanski je napredek človeka v — tehniki. Iznášel je čuda. Na delu je, da iznajde nova čudesa. Ko je zapihnila prva lokomotiva, neokretna in današnjemu očesu smešna stvar, je bila čudo. Ogromne lokomotive, ki jih vidimo danes na ameriških progah, niso več čudo. Obnašamo se, ko da so take stvari od nekdaj in da nikoli ni bilo drugače. Kaj bi rekli starodavni brodarji, če bi videli parnike, ki imajo prostora za več tisoč ljudi, ki preplovejo velike razdalje v nekaj dneh — včasih je vzelo mesece? Še danes dobite v zaostalih deželah ljudi, ki ne verjamejo, da je mogoče čuti glas iz telefonskega slušala. Zmerom je bilo tako, da so ljudje verjeli nemogoče reči, in temu še danes pravimo vera — niso pa verjeli v reči, ki so mogoče in so danes dejstvo.

V Pariz je prišel neki Anglež, ki ponuja napredaj novo iznajdbo — smrtne žarke. Več držav tekmuje med seboj za nakup tega novega čudesa — ki ne bo v prihodnji vojni nikako čudo, S temi žarki je baje mogoče ustavljati aeroplane v zraku, ladje na morju, ubijati ljudi na debelo.

Imamo strupene pline — vedno več vrst, drugi hujši od drugega. Z njimi se lahko pokončajo armade, prebivalstva mest, živina in — komarji.

Razstreliva izboljšujejo. Človek je izboljšal topove, ki nosijo smrt na razdalje čez 100 km in jo bodo nosili še dalj, dokler se bo človek hotel pobijati. Napredek vojne tehnike je ogromen. Kaj bi rekli vitezi, ki so se borili pred par stoletji pred obzidji gradov in igrali slavne junake, če bi se prikazali danes in si ogledali sedanje morilne priprave? Kaj je ubogi vitezov oklep proti današnjim topovom? Nič več ni slavnih vitezov in junakov, ampak mašina, sestavljena iz ljudi, železa, jekla, razstreliv, plina, elektrike itd., in tej kolosalni mašini pravimo armada — militarizem.

Pravo

Schichtovo - milo z znamko 'Jelen'

varuje Vaše drago perilo.

Pri nakupu pazite na ime »Schicht« in na znamko »Jelen«!

Od kar so se polegali v grobove slavni vitezi, se je na svetu mnogo spremenilo — svet se je civiliziral — civilizacija tehnike! Človek pa se ni mnogo izpremenil. Če zmerom je približno tak, kakor je bil za časa križarskih vojev, za časa nadvlade Rimljanov, za časa faraona Tutenkama, ki je vladal Egiptčanom in podložnim rodov pred kakimi pet tisoč leti. Dvigal se je v svojih civilizacijah kot človek, pa se zopet pogrezal v barbarizem za dolga stoletja, ponovno vstal, ponovno padal in se dvigal. In pri tem se je vedno dvigal, silno počasi je postajal iz živali človek. Civilizacija tehnike je eno; civilizacija človeka kot človeka je drugo. V prvi napreduje skokoma, ker izboljšuje reči izven sebe. V drugi napreduje polagoma, ker mora izboljšavati — sebe.

Človek je še zmerom žival, žejna krvi. Mori, izkorišča, zatira, pleni in požiga, kakor njegov davni prednik. Ampak vse to dela že bolj rafinirano in že se mu gnusijo umori, že poskuša gledati v sočloveku človeka. Toda žival še vedno divja v njem. Njegova učenost ni še človeška, ampak med živaljo in med človekom.

Ves svet je v kaosu, prebivalstvo majhnih in velikih dežel v Aziji, Evropi itd. živi v bedli, trga, se med seboj, sika, — čuden je človek, — drug drugega skuša potlačiti v pogubo.

Ogromne gore znanja je že spravil skupaj. Toda poleg tega ogromnega znanja so ogromne mase ljudi nevedne skoro kakor so bile v preteklosti. Ogromna bogastva je nagnomadil človek, na svetu je vsega dovolj za vse, — toda poleg ogromnih bogastev žive ogromne mase v pomanjkanju in mizeriji, skoro kakor so živele v preteklosti.

V zdravilstvu je človek napravil velikanski korak. Ugonobil je stotere boleznih, odpravil kolero in kugo, ustvaril je sredstva, s katerimi je mogoče podaljšati življenje povprečnemu človeku za par desetletij in dalj. Kljub temu napredku umira milijone ljudi, ker nimajo dovolj zdravniške pomoči, ker nimajo pogojev, ki bi jim omogočili podaljšati bivanje v tej danes še zmerom solzni dolini.

Civilizacija človeka gre naprej. Pol stoletja nazaj je bilo slabše nego je danes, stoletja nazaj še slabše. Od pradavne dobe, ko človek ni poznal drugega orodja ko kamen, do današnje je zmerom napredoval in se spreminjal v človeka. Ta proces se še vrši in se bo še dolgo. Bil je počasen v prošlosti, sedaj je hitrejši, v bodočnosti bo šel naprej z brzejšimi koraki. Začetek je bil težak. Barbar se ni zavedal, da je barbar. Današnji človek pa se zaveda svojih barbarških dejanj in jih — obžaluje. Prizadeva se postati boljši, in to je znak, da je civilizacija človeka na zmogostnem pohodu, znak, da spoznava samega sebe in svoje napake, ki jih skuša popravljati — popravlja jih in odpravlja. Proletarec.

Razno.

G. Ignacij Mihevc objavlja v 'Socialistu' solzavo sliko iz romantične dobe, ki jo naj prečita vsak, kdor dobi 'Socialista' z dne 27. junija v roke. Bo vsaj spoznal, kakšen je razredni boj okoli te gospode. — Kapitalist vrže delavca na cesto. Vse prošnje nič ne pomagajo, drugega dela tudi ne dobi, po dveh mesecih brezposelnosti je šla žena z otroki beračiti. Seveda je beračila po gostilnah, tam je največ dobrih src. in tako je nalezela tudi na tistega kapitalista in mu rekla, da mu je pripeljala otroke, ki jih je pognal v bedo in pomanjkanje. On se seveda nič ne meni, pač pa postanejo pozorni drugi in neki kamnosek je obljubil za brezposelnega moža delo in toliko zaslužka, da bo za prehrano otrok. In res je šel drugi dan Andrej delat in tako se je veselo končala zgodba o egoizmu in o plemenitih srcih. — Tak je razredni boj slavne zelene mize okoli 'Socialista'. Kdor se hoče tako boriti, naj se pri tej internacionalno priznani razrednobojni stranki organizira, naslov njenega tajništva je: SPJ, Korenova pekarna v Celju, Gosposka ul. 3. — Ign. Mihevc je pa odločno literarni talent in ne dela pametno, če daje svoje članke 'Socialistu', ki plača tako, tako. To sliko naj še dvakrat prepíše. Enkrat naj jo naslovi: 'Katoliško zlato srce' in pošlje 'Glasniku presv. srca Jezusovega' ali pa Mohorjevi družbi, drugič pa 'Zlato jugoslovansko srce' in to naj pošlje g. Pribičeviću ali pa dr. Žerjavu. Potem bo lahko kar od miz teklo, ker tam je denarja kakor črepinj za take res srčkane pripovedke, pri katerih se katoliškemu in jugoslovanskemu zlatemu srcu kar mehko stori.

Vlada je dolgo časa zbirala material proti Radiću in tovarišem, sedaj ga je izročila državnemu pravdaštvu v Zagrebu. Kaj bo iz tega procesa, to bo treba še videti. Za vladno korupcijo in nasilje niso nič kaj ugodni časi.

Radić je že odptoval iz Moskve — kam? Tega nihče prav ne ve. Bajje pa je zelo jezen, ker mu boljševiki niso hoteli dati denarja.

Pri Uncu se je v noči 23. na 24. t. m. izvršil obmejni napad na italijanski strani, pri čemer je bil en laški finančni stražnik ubit. Sedaj se vodi preiskava glede tega, če so Italijane napadli orjunaši, ki so se bajje hoteli maščevati za to, ker so Lahi eno noč prej udrli na naše ozemlje in obstrelili našega finančnika. Laška vlada zahteva razpust Orjune.

Da so Lahi z zadnjimi napadi okoli Uncu res špekulirali na to, da bi odvrgli pozornost svoje in inostrane javnosti od Matteottija na 'ogrožene'

meje, potrjuje sličen slučaj ob Portjochlu na Tirolskem, kjer so laški granicarji 23. t. m. začeli brez povoda streljati na avstrijske granicarje, čeprav ti niso prestopili meje. Avstrijski granicarji so bolj pametni nego naši orjunaši in na strele niso odgovorili, tako se je Mussolinijevo maslo na avstrijski meji klavrno raztopilo.

Kakšen je za kralje primeren posel? Pregnaci grški kralj Jurij se preseli v Pariz, kjer se posveti 'svojemu stanu primernemu' trgovskemu delovanju. Kralj Jurij jo je uganil. Dokler si kralj, kupčuješ bolj direktno na račun ljudske neumnosti, ko prenehaš biti kralj, delaš kupčije bolj indirektno z blagom. Vsaka kupčija temelji namreč na ljudski neumnosti in je le več ali manj direktno oprta nanjo.

Vsi Mussolinijevi ministri in državni podtajniki so podali v zvezi z Matteottijevim umorom demisijo. Nič nočejo prevzemati odgovornost nase.

Nemška se je s posebno noto podvrgla antantni kontroli svoje oborožene sile, s čimer je hotela njena vlada povedati, da je spravljivo navdahnjena.

Kakor poročajo londonski listi bo Francoska pripoznala Rusijo še tekoma tega tedna. In Jugoslavija? Ta je zaenkrat priznala le — Mussolinijev fašizem.

Okoli Clevelanda, kjer prebivata dosti Slovencev, je divjal strašen vihar, ki je uničil sto in sto ljudi in napravil neprecenljivo škodo.

Pozor! Dne 24. V. t. l. je izgubila Ana Cizljeva iz Bojsnega 61. denar v znesku 3890 Din od javne bolnišnice v Brežicah na glavni cesti v smeri proti Bizeljaskemu. Pošteni najditelj se prosi, da vrne denar naslovnic ali pa na obč. urad v Brežicah. Za to dobi predpisano nagrado.

Kupujte čevlje samo z znamko "Peko".

Bernatovič

Ljubljana. Mestni trg 5.

Največja izbira moških, ženskih in dečjih oblik po znižanih cenah. Dežni plašči od 200 Din naprej.

Pustite formalnost, da zgine!

Dokler je imela katoliška cerkev še kaj veljave, je ekskomunicirala vsakega, kdor je količkaj pokazal, da ne zna le moliti, ampak tudi misliti. Ekskomunicirati pomeni vreči iz cerkvene občine, kar je veljalo toliko, kakor da je kdo preklet, da so mu zaprta vrata v nebesa in da pride prav gotovo v pekel. Takrat ni nikdar nihče poslal cerkvi svoje odstopne izjave, ampak je slavna sveta inkvizicija sama poiskala "krivoverce" in jih tudi sama pošiljala v pekel (v mučniško smrt). Pa ti časi so nehali in v pokojni Avstriji bi bila cerkev mirno v Gospodu zaspala, če je ne bi bili pobožni Habsburžani in druga pobožna plemenita gospoda tako krvavo potrebovala za svoje roparsko izkoriščanje ljudstva. Zato so zaukazali, da mora biti vsak organiziran v eni izmed "priznanih" organizacij, to je tistih, ki so se s pobožnim cesarjem domenile, da ga bodo podpirale v vseh slučajih. Katoliška cerkev se je najbolj temeljito domenila, zato je bila najbolj "priznana" in sam cesar je bil pri njej organiziran in hodil je tudi za njenimi procesijami. Pravijo, da se je bolj vozil, da je s tem tudi v procesiji kazal, kako da je po božji milosti bolj svet in bolj poln milosti, nego pa drugi navadni zemljani. Tako sta tron in oltar držala drug drugega: oltar je gonil skupaj neumne rekrute, da so dajali svojo kri za "vero, dom, cesarja", oltar jim je blagoslavljal orožje, da se niso bali Boga in njegove pete zapovedi, ko so s posvečenim orožjem parali trebuhe "brezbožnim" sovražnikom apostolskega cesarja — tron je pa gonil sveti cerkvi njene ovčice skupaj. Ljudje, ki niso bili člani "priznane" cerkvene organizacije, niso mogli dobiti nobene javne službe, pač pa so jih uradi na vso moč šikanirali. Tako je bil oltar opora za tron, tron pa opora za oltar, Drug brez drugega bi bila oba propadla.

Ločitev cerkve od države bo omogočila, da se te dve organizaciji ne bosta mogli več tako nemoralno podpirati, ampak da bosta morali obe stati na lastnih nogah ali pa — izginiti.

Ta nauk ni samo socialističen, ampak tudi svobodomiseln. Vsi takozvani naprednjaki so tako učili. Ko so pa v Jugoslaviji sami postali "plemenitniki", "nekaj boljšega" itd., so se takoj izpremenili, in zdaj hodijo pridno za procesijami. Zdej si ne želijo več, da bi ljudstvo izpregledalo, zato ga "z dobrim zgledom" bodrijo, naj nikar ne misli, ampak naj le — moli. Zahteva po ločitvi cerkve od države je zaspala.

Ko so komunisti po žalostnih dogodkih na Zaloški cesti 24. IV. 1920 posebno divjali proti klerikalcem, so govorili, da bodo trumoma izstopili iz cerkve. Seveda je bila to neumnost; še pri naših članih, ki se drug drugega priganjajo k večjemu izobraževalnemu delovanju in zavednosti, imamo izmed 975 komaj 135 takih, ki so v pol leta vplačali delež "Sloge". Samo ena sedmina je izvršila, kar je bilo sklenjeno. Pri komunistih pa, kjer je

bila zavednost deseta briga, ne izvrši sklepa niti ena slotina! Kaj bi se cerkvi poznalo, če bi izstopilo sto ali dvesto ljudi? Nič, prav nič! Smisel bi imelo, če bi na Slovenskem odstopilo pol milijona ljudi, toda do tega ne pripravite naših koritarjev za nobeno ceno, še tistih ne, ki imajo "protiklerikalni boj" za svoje najboljše agitacijsko sredstvo. Z verstvom se namreč naši ljudje prav nič ne bavijo, ker nič ne nese. Svetovnega nazora nimajo. Da imajo mir, gredo še v cerkev, ali pa vsaj pravijo, da so tam bili. Pred smrtjo se dajo izpovedati, seveda le rodbini na ljubo, "da ne bodo ljudje govorili". Da žalijo s takim ravnanjem Boga, tega se ne zavedajo, saj v Boga sploh ne verujejo...

Tak je sedanjí svet. Samo iz formalnih razlogov so ljudje člani cerkve, in cerkev drugega od njih ne potrebuje, saj to baš hoče, da ostane vse le formalnost brez vsebine, brez misli, brez ideje, zlasti pa Jezusove ideje, ki je učil, da je formalnost prazna, izvrševanje pa da je vse: "Ne tisti, ki pravi, 'Gospod, gospod!' ampak tisti, ki izvršuje voljo nebeškega Očeta, pojde v nebeško kraljestvo".

Nebeški Oče seveda ne pomeni bradatega moža, kakor ga klerikalci slikajo, da se lahko izdajejo za njegove namestnike, ampak pomeni Pravičnik vsega, kar je, pomeni Duha, ki preveva vse stvarstvo, pomeni tistega pravega in resničnega Boga, ki verujejo vanj tudi "neverniki", ker ga čutijo v sebi, ki ga pa ne varajo moliti, ker Bog preneha biti Bog in postane malik takoj, ko ga začne kak napuhnen človeški črviček slaviti. Katoliška cerkev je organizacija malikovalcev ki bi jo Bog že zdavnaj uničil, če bi bil tako posveta in čisti hlepen, kakor ga klerikalci slikajo, ker je pa Bog le duh, ker je Bog v vsem, tudi v klerikalcih, zato ima vsak svoje izveličanje in svoje odrešenje v sebi. Delaj tako, kakor je prav, pa boš srečen. "Izpolnjuj dolžnosti!" je rekel Jezus, Ko je pa mladenič vprašal po popolnosti, mu je rekel: "Prodaj vse, kar imaš, in razdaj med uboge!" (Mi bi rekli: oddaj "Skupnemu domu"). Pa kakor socialisti, tako je tudi Jezus vedel, da popolnih ljudi ni: bogati mladenič je odšel žalosten, ker bi bil rad popoln, pa ne more biti, ker se ne more ločiti od svojega bogastva. Samo listi, ki nič nimajo, samo tisti so lahko popolni, samo tisti so bili takrat brezpogojni pristaši Jezusove občine in so danes brezpogojni pristaši "Skupnega doma", pa tudi to samo do takrat, ko se jim nasmehe sreča, da postanejo imoviti. In prav je tako, naravno je; popolnih ljudi ni, Zato zahteva samo lažniva katoliška cerkev, da naj ji verniki vse dajo in da naj pozabijo na vse, kar so dali, "Skupni dom" tega ne zahteva [deleži so dvojni, le prispevki zapadejo, pravi deleži ne — hranilne vloge pa ostanejo sploh last posameznika].

Pa ves to globoki razloček med cerkveno formalnostjo in organizacijskim izvrševanjem dolžnosti bi bilo škoda predolgo razlagati. Vsi ga poznamo. Zlasti poznamo velikanska cerkvena imetja, ki jih upravljajo "božji namestniki" ne v čast božje, ampak na čast svojih trebuhov. Imetje "mrtve roke" bi bilo že davno postalo skupna last vsega ljudstva, če bi ne bil tron podpiral cerkvenih formalnosti in zunanega "bogoslужja".

Pred sodnikom moraš povedati, kakšne vere si. Po navadi tega nič ne poveš, ker se samo po sebi razume, da si r. k., in se kar ti dve črki napišeš. Če kak sodnik vendarle vpraša, odgovoriš [če se zavedaš!]: "Vpisan sem bil v katoliško matriko". Sodnik razume, napiše r. k., včasih se še tudi namuzne, pa je opravljeno.

Kdor pa ne pozna teh formalnosti in bi hotel razlagati, kakšno da je njegovo svetovno naziranje, bi ga sodnik kaj kmalu ustavil, češ, to nas nič ne briga. On hoče res samo to vedeti, kam so te vpisali oziroma, kam si se dal prepisati, tvoja vera je zanj deveta briga.

Vsi poštenjaki čutijo neumnost in bogokletnost tega formalnega verstva. Vsi razumni in dovolj informirani poštenjaki pa tudi vedo, da te neumnosti ki je največja ovira napredka in največja opora kapitalističnega gospodarstva ter reakcionarne nemoralnosti, da je nikdar ne odpravimo s kako drugo formalnostjo, ampak le z izvrševanjem tistega, kar smo za prav spoznali.

Če začutiš Boga, ne hodi več molit bradatega moža! Nikar pa ne misli, da mu moraš to šele pisati in da smeš živega Boga spoštovati šele potem, kadar ti bo to bradati mož pismeno potrdil, da te je izpustil iz svojih krempljev. Malika ni mogoče odpraviti s tem, da podreš njegovo podobo, ampak le z živo vero, z izvrševanjem dolžnosti, s takim življenjem, kakršno zahteva tvoja vest, ki je božja, ki je od pravega, živega Boga.

Iz stranke.

SREZKA KONFERENCA SSJ IN KDZ V CELJU.

Celjska krajevna organizacija SSJ je na svoji zadnji seji razmotrivala splošno organizacijsko gibanje naše stranke ter prišla do sledečega zaključka:

Splošne razmere nam ukazujejo, da se vržemo z vso vnaemo in silo na delo za našo socialistično idejo, za širjenje naših organizacij.

Posledica organizacij, ki so bile in so še zgrajene na nesolidnih tleh, je ta, da sta delavec in kmet zgubila zaupanje v organizacijsko idejo, zaupanje v svojo moč in zmago na eni strani, na drugi pa se vse; kar je nesolidnega ruši — je obsojeno poginu.

Naše delo in stremljenje mora za tem, da pri- borimo organizacijam, ki zastopajo in uresničujejo socialistično idejo, proletarskega zaupanja.

S tem, da smo se znebili iz naših političnih organizacij vsega, kar je rušilo zaupanje v sociali- stične organizacije, smo napravili prvi korak naše poti.

Prvemu koraku mora slediti drugi in ta v zna- menju, da razširimo našo politično organizacijo.

Z ozirom na ta zaključek se je v nedeljo 22. tm. vršila v Celju srezka konferenca kraj. organizacij za celjski srez.

Konferenca je pot, ki si jo je začrtala celjska organizacija, soglasno potrdila.

Nadalje je sklenila, da se organizirajo, krajevne organizacije, ki se nahajajo v celjskem srezu, t. j. Celje, Store, Zabukovica, Liboje in Škofja vas v eno srezko organizacijo, katere sedež bo v Celju.

Konferenca priporoča, da bi se enake konfe- rence vršile tudi po ostalih srezih, t. n. konferenca za laški srez, slovenjgrajski srez, gornjegrajski srez, itd. itd., ki naj bi organizirale srezke organizacije. Potem, ko bo to urejeno, naj se skliče občinska konferenca, ki bi organizirala občinsko organizacijo (okrožno).

Za celjsko srezko organizacijo oz. srezki od- se je nadalje sklenilo, da delegirajo v ta odbor vse zgoraj navedene organizacije svojega zastopnika.

I. redna seja srezkega odbora se bo vršila v nedeljo 5. julija t. l. ob 9. dop. v pisarni srezkega tajništva na Ljubljanski cesti št. 10., hotel „Pri Kro- ni“, na dvorišču.

Dolžnost organizacij je, da točno in zanesljivo odpošljejo svojega zastopnika.

Začasni srezki odbor, za SSJ in KDZ:
Ciril Böhm s. r. Štefan Lah, s. r.

Brežiški okrožni odbor SSJ in KDZ bo imel v nedeljo 6. 7. ob 9. predp. pri g. Grobušku v Bre- žicah sejo. Ker bo dnevni red zelo važen, je dolž- nost vseh odbornikov zaupnikov in članov SSJ ter KDZ, da se seje gotovo udeležijo. — Odbor.

Tiskovni sklad.

Od 1. I. do 23. VI. 1924	Din 3270'35
Karol Kosce, Žalec	10'—
I. Florjančič, Štore	3'—
J. Resnik, Štore	2'—
Alojz Čadež, Poljane	50'—
Jernej Kolšek, Črna	5'—
Jernej Jama, Krško	11'—
Od 1. I. do 30. VI. 1924 skupaj	Din 3.359'35

Strokovno gibanje.

Brezposelnim v Celju. Delavci in delavke se naj javijo v svrhu ugotovitve njih brezposelnosti in sicer od sobote 5. julija t. l. vsak dan od 9. do 10. ure v tajništvu Vodnikova ulica 3.

Šhod keramičnih delavcev v Libojah se bo vršil v soboto, dne 5. julija 1924 pri Skabernetu. Dnevni red: 1. Ekonomski položaj delavstva. 2. Prispevki in pravilnik SDU. 3. Razno. Govornik: Leskošek.

Brežiški okrožni agrarni odbor bo imel v nedeljo 13. VII. ob 9. predp. pri Grobušku v Bre- žicah sejo. Ker bo dnevni red zelo važen, je dolž- nost vseh članov odbora kakor tudi vseh interesen- tov agrarne reforme, da se seje gotovo udeležijo. Sklicatelj Ivan Molan, v Bojsnem 49. točasní pred- sednik breziskega okrožnega agrarnega odbora.

Lily Braun pravi v svojem romanu „Spomini socialistke“, I. del, str. 133 takole: „Usmiljenje po- višuje usmiljenega nad pomilovanega“. S tem svo- jim rekom je ta socialistična pisateljica zelo pre- prosto povedala, zakaj je usmiljenje za socialista nekaj slabega. Vsi smo enaki! Nikomur ne dovo- limo, da bi se nad nas poviševal. Pa tudi sami se ne smemo poviševati nad druge, ne smemo biti usmiljeni.

Dopisi.

ZUPANSKE VOLITVE V OBČINI PETROVČE.

Občinske volitve v tej občini so se vršile 16. junija. Dobil so socialisti (SSJ) 7 odbornikov, klerikalci 12 in demokrati s samostojneži (gospo- darska stranka) 6 odbornikov. Izvoljeni so sledeči sodruzi: Ivan Zupanc, Franc Dosedla, Avgust Do- sedla, J. Žmajde, Franc Kos star. in N. Veselak.

Samostojneži so uvideli kolobocijo v noveiz- voljenem odboru in so kmalu po volitvah začeli is- kati stikov z našimi odborniki. Dobro so vedeli, da ne bo mogoče priti do korit, če puste klerikalcem prosto pot, zato so začeli gledati na to, da bi se pririli v ospredje s pomočjo socialistov. Začeli so seveda z demagogijo. Govorili so: „Klerikalci imajo že 29 let neprenehoma enega in istega župana, ki je star in nezmožen dela. Če smo naprednjaki in če nam je blagor občinskega gospodarstva pred očmi, napravimo kompromis, da vržemo klerikalnega ne- bodigatreba in pometemo s klerikalnem gnojem. Župana dobimo nato mi, naprednjaki in gospodarji, vi socialisti pa vse občinske svetovalce“.

Naša politična organizacija je v petrovški občini samo v Libojah, pa še tam ima komaj 16 članov.

Boljši organizacijski kader je Splošna delavska unija s pribl. 80 člani, vendar organizacijska in so- cialistična misel tam gori še spi in se le polagoma prebujajo. Naravno je torej, da so naši sodruzi za- čeli resno premišljevat, češ: res imajo prav napred- njaki, klerikalni gnoj je treba skidati. Pa se zveži- mo, da bomo vsaj občino rešili, če že organizacije ni mogoče utrditi.

Ko je nekaj liboških delavcev zvedelo, da se nekaj pripravlja za nekakšen kompromis z napredno fronto — klerikalci so to vest baje razširjali — so seveda takoj zahtevali in sklicali sestanek vseh or- ganiziranih delavcev. Dne 28. junija se je ta sesta- nek res vršil. Poklicali so strankinega tajnika in tajnika Unije, da bi onadva tudi povedala svoje mnenje za ali proti kompromisom. Strankin tajnik jim je polagal na srce, naj okrepe organizacijo SSJ. razširijo list v vsako hišo pa jim ne bo treba nikdar več misliti na kompromis. Na tega pa tudi sedaj ne smejo misliti, ker je to proti načelom stranke, ne samo, da bi prihodnji v petrovški občini ne bilo niti teh 7 izvoljenih, tudi ostalim organizacijam po vsej Sloveniji bi škodovali na ugledu. Navzoči od- borniki so izjavili, da se bodo pokoravali sklepom delavskega foruma, svojih volilcev. Forum je nato sklenil, naj občinski odborniki SSJ volijo za župana s. Ivana Zupanca. Za svetovalce naj volijo sodruge: I. Franca Kosa, Franca Dosedla, Avgusta Dosedla in N. Veselaka.

Prva obč. seja se je vršila v nedeljo 29. ju- nija dop. Pred sejo so povabili naprednjaki naše sodruge še enkrat v gostilno samostojnega g. Vo- denika. Nagovarjali so jih ponovno za kompromis, toda naši sodruzi se niso dali premakniti.

Ko so se izkazali vsi samostojni napori za- man, so se odločili gospodje, da dajo tudi oni svo- je glasove s. Zupancu. Naših odbornikov to ni spravi- lo iz ravnotežja: Kakor hočete, pa napravite, toda — brez nas! Kaj pa bo s svetovalci? „Enega nam pa le volite!“ so prosili naprednjaki. „Nič! Mi gre- mo svojo pot!“ so odgovarjali sodruzi. Zdaj so pa gospodje poklicali g. Vodenika, ki „se je nekaj več naučil“. Ta je pa dejal: Če bomo tudi svetovalce volili iz vrst socialistov, nam bodo po Sloveniji o- čitali, da smo enostranski. En princip pa le moramo imeti. Zato predlagam, da volite za župana g. Zu- panca, občinske svetovalce vedno pa vsak svoje, mi svoje in socialisti svoje!“ To salomonsko raz- sodbo si velja zapomniti, ker je v precejšnjem na- sprotnju s tistim, kar še pride.

Občinsko sejo je otvoril občinski tajnik g. Goršek z dnevnim redom: volitev župana in občin- skih svetovalcev.

Rezultat volitve: Klerikalec Franc Koren, dosedanji klerikalni župan, 13, sodrug Ivan Zu- panc 12 glasov, izvoljen je bil torej z absolut- no večino klerikalec, ker na imajo ti le 12 odbor- nikov, je moral njim dati svoj glas še en napred- njak. Zgodilo se je to seveda zato, da bi potem imeli naprednjaki lepšo pot pot za demagogijo, češ, da so socialisti dezertirali in so torej krivi, da je v občini še vedno klerikalni župan. Tak očitek je eden med odmorom že vrgel s. Zupancu v obraz. Toda, gospodje samostojneži in demokrati, vaša politična lumparija je jasna in neizbrisna je, da ste vi, ki ki ste bili prej najbolj vneti za kidanje 29 letnega klerikalnega gnoja, sedaj z namenom zlobne dema- gogije ta gnoj sami podprli, in mu pomagali do ab- solutne večine. Proletariat, ki si takšne demagoge volil iz sovraštva do klerikalizma, zapomni si, da so te baš ti ponovno prodali klerikalizmu!

Nato so sledile volitve štirih svetovalcev. Pri tem so naprednjaki tako podajali svoje gla- sove klerikalcem, da je bil izvoljen 1 socialist (s. Zupanc), in trije klerikalci (Turnšek, Rotter in Pristovšek). Naši sodruzi so seveda dosledno vo- lili le socialističnega kandidata. Kratkotomalo: pri teh volitvah smo zopet doživeli tipičen primer tiste na- prednjaške gonje za koriti — klerikalci bodo svojim podpiracem seveda šli na roko — ki se ne ustraši niti najumazanejših demagogije in kršenja principov. Zdaj gre samo za to, da naši sodruzi po petrovški občini pokažejo vsem volilcem, za kakšne kravje kupce so svoje glasove oddali.

Iz Trbovelj. Iz raznih krajev čitamo, kako se vršijo seje krajevnih organizacij. Tudi jaz se čutim dolžnega, da nekoliko sporočim ostalim sodrugom, kaj da smo in kje da smo. Pri nas se je vršila 22. VI. seja naše krajevene organizacije SSJ, ki je bila precej burna. Prvi je govoril s Krušič, ki je hodil prav daleč na okrog, ali že po prvih besedah je bilo poznati, da ga napadajo Kristan-Čobalovi bacili in tako ni bil daleč čas, da jim podleže. Po- udarjal je, da nazadujemo. Ne vem, ali še danes ne ve, da smo najhujši čas že preboleli in da ni treba našim sodrugom prav nikogar povpraševati, ali na- predujemo, ali nazadujemo. Dne 18. VI. nam je kolporter prinesel list na dom, ki je dolžnost vsa- kega sodruge, da si ogleda tabelo v njem. Bolj bi zanimalo sodruge, če bi nam namesto neresničnega govorjenja o nazadovanju povedal, kje da so krivci k temu, da se še bolje ne razvijamo. To je seveda bolj težko povedati. Tako je nazadnje prijedral do grofovske njive, ko je imel delavec pravico samo obdelovati zemljo, če mu je pa prišla na misel kak- šna delavska pravica, ga je pa grof pustil privezati. S tistim grofom dela s. Krušič danes pogodbe, s tistimi, ki jih je pred dvema letoma s protestom za- pustil. Danes jim pa zopet pod perje leze. Ne vem,

ali se moti, da jim je novo zraslo, ali kaj drugega išče. Tako je zopet razlagal, da je edino pri zeleni mizi rešitev. Nato je poudarjal, zakaj smo pa stro- kovno skupaj, pa so ravno isti ljudje tam, pa je vse v redu. Nato je dobil besedo s. Majdič, ki je razlagal, kako težko je organizacijo vzdrževati in časopis, ko so tako kritični časi. To je resnica. Obenem je tudi mene napadel, da delam nekaj za- hrbtnega in nekaj izven organizacije, ker sem bil povabljen na neki sestanek h Klenovšku. Tako sem tudi jaz govoril o stvarih, ki so bile govora sila potrebne in ki je s. Krušič o njih pozabil govoriti in je molčal vsaj o glavnih vzrokih, da ne gremo bolj hitro naprej. Lahko bi bil povedal, da imamo v načelstvu nekoga, ki se hodi jokati okrog Kristan-Čobalovcev, da imamo sila lep pravilnik, toda neizvršljiv. Ne vem ali Krušič še sedaj ne ve, kje se mora pritožiti, če je pravilnik neizvršljiv. Povedal sem mu, da smo imeli pred par meseci kongres in da ga bomo čez par mesecev zopet imeli, nikakor ti pa Čobal ne more preurediti našega pravilnika. Nato je priznal, da zažiga samo vogal naše socialistične stavbe, Sodruzi, to moramo pa tudi sami znati misliti, da kdor zažiga vogal, ta želi vso stavbo upepeliti. Odgovoril sem tudi zaradi sestanka ter obenem sve- toval, naj napravi vsak sodrug tako, kakor sem jaz, pa bo kmalu Kristanovih adjutantov konec. Ko sem bil povabljen, sem premišljeval, ali bi šel ali ne in dalo mi je tako, da sem šel. Ko pridem prepozno, mi povedo, da gre za nekako strokovno, popolnoma neodvisno organizacijo po angleškem vzoru. Tako so mi prečitali apel na več ljudi in takoj sem za- gledal, da se bliža strokovni kongres. Nekdo me vpraša, kaj da jaz k temu rečem. Odgovoril sem, da se strinjam ali tega se predvsem bojim, če bi imeli enkrat 100 ali 200 članov, da bi se zaslil glas: Sedaj potrebujemo Svetka ali Koruna — ali kaj takega. Takoj me posvarijo: Ali ne boš Jaki zaupal, ko je domačin? Jaz sem rekel: Z Jako večkrat govorim, pa odločno zagovarja Kristana in Čobala in takih ljudi danes delavci ne morejo za- govarjati. Jaz danes ne zaupam ne očetu ne bratu. Nato sem vgrahal, odkod ima Jaka tiste naslove [za apel na razne ljudi, op. ur.] če jih nima iz ka- kega imenika. Rekel je, da ne. Ali so tisti organi- zirani — vprašam. Večina ne — dobim odgovor. In tako smo sklenili, da se mora kmalu nov se- stanek vršiti — in do danes sestanka ni, pa ni. Tako je Jaka zaenkrat naletel na led in je tako padel, da tukaj ne bo nič več vstal. Tako, sem sve- toval Krušiču, naj vsak napravi, ne pa ga vabiti v avdienco, kakor ga vabi Krušič. Na tisti seji sem slisal tudi nekega sodruge, ko je rekel, da on ni bil še nič oškodovan, ko ni drugega dajal kakor prispevke. Sodrug, čitaj malo več in bolj premi- šljeno, nego čitaš sedaj, da ne bo kdo rekel, da nič ne čitaš. Potem boš videl kaj je tvoje in kaj ni. Vzemi v roke „Naprej“ šte- v. 153. z dne 14. jul. 1923. in prečitaj si članek „Zakonita tatvina“ ali pa „Ljudski glas“ št. 39. z dne 7. maja 1924. Članek „Boj za konsolidacijsko točko“. Seveda tukaj moraš tudi misliti, kaj da čitaš, tukaj ne boš videl samo Blasnikove tiskarne. Če boš dobro mislil, prideš do prepričanja, da člo- vek ne živi brez zraka. Vsi takšni članki niso samo za porabo papirja, pač pa za odpravo delavske ne- zavednosti. — Franc Merzelj, delavec.

Lesce. Pri občinskih volitvah so bile postav- ljene štiri škrinjice. SSJ je bila na četrtem mestu. Dobil smo 21 glasov (1 odb.). prvo mesto je imela škrinjica SLS 58 glasov (3 odb.), druga škrinjica — vaška sporazuma 35 glasov (2 odb.), tretja — gospodarska 62 glasov (3 odb.). Volilcev je 231, volilo jih je 176. Količnik je bil 18.

Kar vi potrebujete, to je Elzafluid. To je pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine. Poizkusna pošiljka Din 27 — Lekarna Evg. V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 252. Hrvatska.

Borba proti kapitalizmu

je pri splošni volilni pravici postala

nepotrebna.

Saj pravijo vse stranke, da delajo za ljudstvo in za socialno pravičnost. Potrebna je le še borba proti tistim kapitalistom, ki se štilijo med proletarijat, in govoriijo, da delajo za proletarijat, čeprav delajo v resnici za kapitalizem. Da se ugonobi ta svojati, to kapitalistično sorodstvo v naših lastnih vrstah,

je treba načela javnosti,

ki se mora izvajati z vso oostrostjo proti vsem, tudi proti našim ljudem.

Dnevnik »Naprej«

je edini list, ki zastopa načelo javnosti. Proletarci, podpirajte ga vsestransko! Kdor so bori proti „Na- preju“, dokazuje s tem, da je kapitalist ali pa nje- gov svak in da ne mara proletarijatu pomagati pri njegovi borbi

proti kapitalističnemu sorodstvu.

Strašna rudniška nesreča v Hartu pri Gloggnitzu. Pred nedavnim smo poročali, da je v tem avstrijskem premogokopu pri živem telesu zgorel neki rudar. Sedaj poročajo, da je v njem nastala katastrofa ki je zahtevala 30 človeških žrtev. Iz slabo zaprtih in deloma popolnoma odprtih gorečih rorov so ušli strupeni plini in eksplodirali. Večina žrtev, večidel družinski očetje, bi se dala rešiti, toda vodstvo pri rudniku je bilo v nesposobnih rokah, rešilne priprave niso toliko časa mogle funkcionirati, da je bila končno vsaka rešitev prepoznana. Dogodki, ki so se odigrali pri katastrofi, so tako grozni, da se ne dajo skoro popisati. Delavstvo je čisto demoralizirano! Obtožuje pa tudi samo sebe, da ni znalo pravočasno napoditi nesposobno kapitalistično vodstvo in zagotoviti si večjega jamstva proti nesrečam. Tako je povsod. Polovico krivde nosi kapitalistična pohlepnost, ki za garavno življenje bolj skrbi nego za ljudi, drugi del krivde, ki je pa še grši nego kapitalistični del nosi po navadi delavstvo samo, ki se zave svojih pravic šele tedaj, kadar ga pouči kakšna takšna katastrofa.

Delavstvo Škodovih tovarn je odklonilo nadaljnje proizvajanje in odvažanje municije in strelnega orodja za Poljsko in Romunsko z motivacijo, da bi ta municija lahko služila proti Rusiji. Že pred vojno dobro znana tovarna moralnih sredstev stoji sedaj pod kontrolo francoskih imperalističnih sindikatov s soudeležbo češkoslovaškega kapitala. Ko bodo delavci po vsem svetu tako pametni kakor v Škodovih delavnicah, bo kapitalistom že minilo sramotno poželenje delati si tudi direktno na račun človeške krvi težke profite.

Gospodarstvo.

30. VI. 1924.

„Sloga“ r. z. z. o. p. [bodoči „Skupni dom“]: 135 članov s polno vplačanem deležem. [Izmed 10 žen — 740‰] Hranilni vlog 56.550'65 Din.

Valute. Dolar je vreden 87'36, angleški funt 378'20, francoski frank 4'62, čehoslovaška krona 2'58, 100 avstr. kron 12 p, 1 švic. frank 6'40 Din.

Davčna politika brez glave. Vlada samo podražuje stanovanja in povzroča stavbinsko krizo. Zakon o zaščiti najemnikov hoče odpraviti in jih izročiti na milost in nemilost hišnim gospodarjem. Če bi se takšni zasilni zakoni odpravili bi koncem koncev bili popolnoma v redu — če bi po drugi strani skrbelo za to, da bi bilo stanovanj dovolj na razpolago, toda vsa vladna davčna politika dela le

Znižane cene za otroške vozičke!

Novi modeli. Poslužujte se izdelkov domače tovarne otroških vozičkov in dvokoles „TRIBUNA“ F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4. Istotam se dobijo po nižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pnevmatika. Sprejema se v popolno popravilo za emajljanje z ognjem in ponikanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji in razni drugi stroji. — Prodajajo se tudi na obroke. Ceniki franco.

Po nižani ceni

kupite sedaj samo trpežno češko in angleško blago za moške in ženske obleke in razno perilo v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik
CELJE, KRALJA PETRA CESTA ŠTEV. 5.

Franc Szantner, Ljubljana

SELENBURGOVA ULICA 1:

Zaloga PRVOVRSTNIH ČEVLJEV za moške ženske in deco ter SPECIALIST za ortopedična in anatomska obuvala.

Josip Vranjek,

dežnikarna v Celju, Kralja Petra cesta.

Nudi močne in moderne dežnike od 80—125 Din.

DOMAČE DELO.

Gaspari & Faninger, Maribor

Pletenine, drobnine, galanterija.

NA DEBELO

Aleksandrova cesta 48.

NA DROBNO

Aleksandrova cesta 23.

Perilo za delavce, srajce od 52-80 Din.

na to, da se razmere poslabšajo. Znani so slučaj, ko je treba na pr. za stanovanje, za katero znaša najemnina 800 Din., plačati 980 Din. davka, krono nosi neki drugi slučaj, kjer je predpisano za 120 Din. letne najemnine 1617 Din. davka. V Beogradu so nove stavbe 30 let davka proste, v Zagrebu 15 let, v Sloveniji 10 let. Beograd torej lahko zida, po drugih delih države je to takorekoč prepovedano. Ali niso takšni zakoni sposobni pogonati neimovite sloje prebivat pod milo nebo ali v smrdljive kanale? To je res davčna politika brez glave. Toda želodec ima ogromen.

Iz naše države so izvozili v mesecu maju različnega blaga v teži 318.973 ton v vrednosti 738 milijonov dinarjev. V prvih letošnjih petih mesecih so izvozili skupaj 1.295.157 t v vrednosti 3.525.256.314 Din. Glavni izvozni predmeti so bili gradbeni les, jajca, baker, 12.921 glav živih goved, 6.611 prašičev in 5356 konj. Da bo žito še bolj šlo nego druga leta, za to je Pašičeva vlada poskrbela s tem, da je, kakor znano, znižala izvozne carine za 50%.

„RAZREDNI BOJ“.

„Socialist“ št. 24. je v najzadnejšem kotičku med najraznovrstnejšim žonglerstvom obljubljal, da bo lepo tih [ko drugače ne kaže] in da bo prostor v listu posvetil ideji socializma [oportunističnega] ter razrednemu boju. Ta razredni boj gospodje razumejo najbrž le teoretično, saj je Uratnik sam trdil da se je prvotni bavil le s socialistično teorijo. Zato menijo pri „Socialistu“, da je razredni boj že to. Če objavijo prevode kakšnega Adlerja, Bebelna, Kautskega, Bauerja itd. Za praktični razredni boj imajo gospodje pri „Socialistu“ sledeči smisel: Pristni narodnjak in milijonar F. Batjel, lastnik tvrdke za kolesarske in narodne potrebščine v Ljubljani, katerih se pri dotičnem zelo socialno čutečem podjetniku proletarci iz nevednosti mnogo poslužujejo, je zelo prefrigan napram svojim uslužbenecem. Sam je najbrž že pozabil, da je kot reven pilnikar svojčas z malim zavojčkom iz Vipave peš odšel v Gorico, kjer je izkoristil priliko, ko je dvokolo prišlo med najširše plasti prebivalstva kot prometno sredstvo. Ta gospod, poleg svojih judovsko-trgovskih spretnosti, pozna tudi določbe zakona o zaščiti najemnikov in se za to trudi svojim delavcem — sužnjem dati po možnosti stanovanje, da je tak uslužbenec popolnoma od njega odvisen. Enega izmed takih revežev je pred kratkim vrgel iz dela in obenem seveda tudi iz stanovanja na cesto. O tem dogodku je uredništvo „Socialista“ dobilo od nekega teokratnega udarnika [današnjega orjunaša] poročilo v objavo, kar je pa bilo odklonjeno, češ da ta tvrdka pri njih inserira... Torej, delavci tako izgleda ta razredni boj v praksi. Zaradi inserata je tak „edini sociali-

la. usnjene suknjiče

od Din 1.400 do 1800 v črni in rujavi barvi, nadalje

nepremočljive dežne plašče

od Din 350 do 800 Vam nudi v največji izbiri konfekcijska industrija

DRAGO SCHWAB

Ljubljana. Dvorni trg 3.

Specialna delavnica za usnjene obleke. Pismena naročila se izvršujejo točno po pošti. povzetju. Neugajajoče se zamenja ali se vrne denar.

Najceneje kupite

blago za obleke, perilo in čevlje ter najraznovrstnejše drugo blago pri tvrdki

„DANICA“

MAJZELJ & RAJŠELJ, LJUBLJANA, Turjaški

trg. št. 1 [bivša Preskrbovalnica]

Sukno od Din 55.— naprej

kotenina „ „ 14.— „

Člani strokovnih organizacij dobijo 5% popust.

L. Mikuš

= TVORNICI DEŽNIKOV IN SOLNČNIKOV =
v Ljubljani, Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli veličini: — kosti po najnižji ceni. —

KLOBUKE

za dečke od 50 Din dalje, perilo, čevlje, dežnike, plašče itd. kupite najceneje pri

Jakobu Lahu

V MARIBORU, GLAVNI TRG 2.

stični“ list pripravljen zamolčati udarce delavskemu razredu. Za inserat se vaši interesi zapuščajo, kakor prvorojenstvo za skledo leče. Tako izgleda ta velikopotezno napovedan razredni boj v praksi. V glavnem gre gospodom le za to, da dobe denar za vzdrževanje svojega disidentskega lista, ki so ga le radi „enotnosti“ poklicali v življenje, da mešajo delavstvu od bede itak zmučene glave. Enotnost je pa res dosežena med vsemi voditelji — socialističnimi pohabljenici. Delavstvo pa kaže voljo grupirati še drugod in sicer tam, kjer instiktivno sluti pošten brezobziren razredni boj. Samo kratek čas se dajo tudi najbolj nezavedni farbari. Zato pa tudi v zadnjem času nad nami razni voditelji tako vpijejo, ker delavstvo začneja spregledovati njihove farbarije in neodkritosrčnosti, katere mi razkrinkavamo in jih za to imenuje „Socialist“ kar „bernotiada“, ki je že marsikateremu proletarskemu otroku in proletarski materi izkopala grob.“ Ne bi hotel „Socialist“ približiti tozadevno konkretne podatke? Brez teh je tak način pisave in govora navadna farbarija delavstva in obenem nesramna demagogija. Delavci, premišljajte o tem! Komur pa je za tak in enak način razrednega boja. temu je pot prosta! — ?

UTRINEK.

Kaj hoče kapitalizem?

Materialno neenakost in duševno enakost — namreč pri vseh ljudeh enako ničvredno, nerazvito duševnost.

Kaj hoče socializem?

Materialno enakost in zato prost razvoj vsake povzamezne duševnosti, tekmo duhov, povzročeno iz neenakosti duhov.

Katero izenačevanje, kapitalistično duševno ali socialistično materialno, je torej tisto, ki ga mora človeštvo obsoditi in izžgati iz svoje srede?

Delavci!

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je, kakšno

inseriratno politiko

delajo trgovci. Trgovci so bolj navezani na vas nego vi nanje!

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

1. III. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem. 3000

Konec

izkoriščanja stavbinskih in drugih delavcev ter brezposelne

krize

v gradbeni, mizaraki, ključavničarski kleparski, soboslikarski in pleskarski stroki

bo takoj,

ko bodo vsi zidarji, tesarji, mizarji, kleparji, soboslikarji in pleskarji pristopili kot člani k

»Splošni gradbeni produktivni zadrugi v Celju,« katera se je ustanovila na temelju sklepa kongresa Unije stavb. delavcev 24. februarja 1924, in je te dni začela z obratovanjem, kakor: popraviljanjem in beljenjem, pleskanjem hiš itd. Pri zadrugi sodeluje centrala „Unije“ z vsemi svojimi podružnicami, podružnica Saveza metalških radnika Jugoslavije, Celje in podružnica lesnih delavcev v Celju. Sprejme kot člana vsakega posameznega člana gori navedenih strok. Vpisnina 50 Din, delež 250 Din, ki se pa lahko odplačuje v tedenskih obrokih po poštni položnici ček. račun šte. 13.708.

Sprejemajo se hranilne vloge potom znamk SGPZ — Celje in na posebno vknjižbo proti 10% obrestni meri.

Naročila za oddajo dela kakor priglase za pristop je nasloviti na naslov:

Splošna gradbena produktivna zadruga r. z. z. o. z. v Celju,

v hotelu pri „Kroni“, Ljubljanska cesta 10/a.

NAŠI IZDELKI:

Dvojnosaladna ržena žika v rdečih savitkih,

Dvojnosaladna ječmenova žika v modrih savitkih,

Slajena ječmenova žika v zelenih savitkih

so najboljši!

Zahtevajte le žiko!